

עדכון לקוחות

עדכוני רגולציה של רשות שוק ההון

נובמבר 2017

לקוחות וידידים נכבדים,

בימים 5 עד 13 בנובמבר 2017, פרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון ("רשות שוק ההון") ריכוז עדכוני רגולציה לחודש נובמבר 2017. בנוסף, ביום 30 באוקטובר 2017, פרסם משרד הבריאות טיוטת תיקון לצו עובדים זרים (סל שירותי בריאות לעובד).

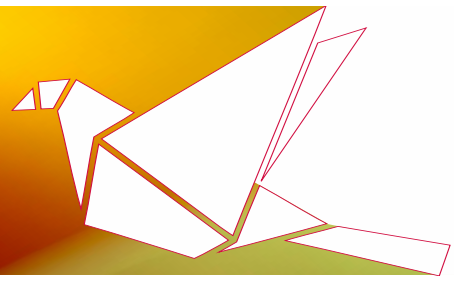
להלן נסקור בתמצית הוראות, טיוטות ותקנות אלו:

הוראות וטיטות שפורסמו ביום 5 בנובמבר, 2017

1. סיכוני ניהול ותפעול

1.1 טיוטת הוראות הממונה – ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור בגופים מוסדיים

- רקע – ביום 18 במאי 2017 פורסם צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017 (להלן: "הצו" או "צו איסור הלבנת הון"), אשר מבטל צווים קודמים ויוצר מסגרת משותפת אחת שתחול על כלל הגופים המוסדיים וסוכני הביטוח. הוראות שונות שנקבעו בצו בהמלצת ארגון ה-FATF מחייבות את המדינות ליישם גישה מבוססת סיכון למניעת הלבנת הון ומימון טרור. המשמעות של גישה כאמור היא ביצוע תהליכים סדורים לזיהוי והערכת סיכוני הלבנת הון ומימון טרור, ונקיטת אמצעים לניהולם והפחתתם בהתאם לעוצמתם.
- מטרת הטיטה - אימוץ גישה מבוססת סיכון, אשר תאפשר לגוף מוסדי לזהות, להעריך ולהתמודד באפקטיביות עם סיכוני הלבנת הון ומימון טרור, על ידי הקצאה יעילה של משאבי הארגון ובהתאם לסיכונים שזוהו. הטיטה קובעת הוראות לעניין ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור בגופים מוסדיים.
- עיקרי הטיטה –
 - מוצע לקבוע כי על גוף מוסדי לקבוע מדיניות ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור כתובה המתייחסת ליישום החובות על פי צו איסור הלבנת הון ועל פי ההוראות הקבועות בטיטה.
 - מוצע לקבוע כי דירקטוריון גוף מוסדי ידון ויאשר מדיניות ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור וכן יפקח ויבקר את אופן יישום המדיניות בגוף המוסדי.
 - מוצע לקבוע כי ממונה הציות והאכיפה בגוף המוסדי ימונה כאחראי למילוי החובות הקבועות בחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 וכי תפקידיו יכללו בין היתר, ייעוץ לדירקטוריון, לנושאי

המשרה ולעובדי הגוף המוסדי בגיבוש המדיניות, הנהלים והכלים לזיהוי והערכה של סיכוני הלבנת הון ומימון טרור, נקיטת אמצעים להפחתתם, וקיום הליכי פיקוח בקרה ודיווח בנושאים אלו.

○ מוצע לקבוע כי גוף מוסדי ימנה ממונה לעניין ניהול סיכוני הלבנת הון ביחידות העסקיות הרלבנטיות, אשר ירכז את הפעילות לניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור ביחידה העסקית הרלבנטית ויהיה אחראי, בין היתר, על אישור התקשרויות עם אנשי ציבור זרים ולקוחות שזוהו בסיכון גבוה ועל הכנת דוחות ניהוליים לאחראי למילוי חובות בגוף המוסדי.

○ מוצע לקבוע כי גוף מוסדי יגבש מסמך לזיהוי ולהערכה של סיכוני הלבנת הון ומימון טרור שייבחן ויעודכן לפחות אחת לשנה או כאשר יש שינוי בנסיבות, ואשר יתייחס לשורה של גורמים שמפורטים בטיטה. כן מוצע לקבוע הערכת סיכונים פרטנית שתיערך במקרים קבועים מראש, דוגמת טרם השקת מוצר חדש.

○ מוצע לקבוע כי גוף מוסדי יקבע נהלים שיתייחסו לאמצעים להפחתת סיכון הלבנת הון ומימון טרור כדלקמן:

▪ מוצע לקבוע כי הגוף המוסדי יקבע נהלים להליך הכרת הלקוח ולבירור קיומו של איש ציבור בחשבון. כמו כן, מוצע לקבוע כי הליך הכרת הלקוח יתבצע באמצעות שאלון מובנה שייערך בהתאם לקווים המנחים שבנספח א' לטיטה.

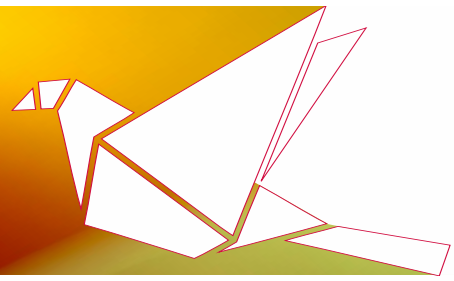
▪ מוצע לקבוע כי גוף מוסדי יקבע כללים לסיווג חשבון כחשבון בסיכון גבוה להלבנת הון ומימון טרור, מתוך תפיסה שיש להתייחס באופן מחמיר יותר לחשבונות אלה. כן, מוצע לקבוע רשימה לא סגורה של חשבונות שגוף מוסדי יראה אותם כחשבונות בעלי סיכון גבוה. גוף מוסדי שזיהה חשבון כאמור, יידרש לבצע הליך מוגבר של הכרת הלקוח וכן לקבל את אישורו של ממונה איסור הלבנת הון ומימון טרור ביחידה העסקית לפתיחת חשבון או להמשך ניהולו.

▪ מוצע לקבוע כי גוף מוסדי יקבע נהלים לעניין בקרה שוטפת לצורך חובותיו בעניין זיהוי, דיווח וניהול רישומים, שיתייחסו, בין היתר, לוודא נכונות המידע של פרטי הזיהוי שניתנו, למעקב אחר פעילות מקבל שירות בחשבון תוך שימת לב להערכת הסיכון ולניהול מערכת ממוחשבת לאיתור פעילות חריגה בחשבון.

▪ מוצע לקבוע כי גוף מוסדי יקבע נהלים לניהול רישומים ושמירתם במאגר מידע ממוחשב, תוך שיוודא, בין היתר, כי הרישומים יישמרו באופן זמין ונגיש במערכות הגוף המוסדי כך שיוכל להגיב באופן מידי לדרישות מידע של רשויות מוסמכות ובאופן שיוכלו לשמש כראיה בעת הגשת כתב אישום פלילי.

▪ מוצע לקבוע כי גוף מוסדי יקבע נהלים לעניין אופן השימוש ברשימות של ארגוני ופעילי טרור.

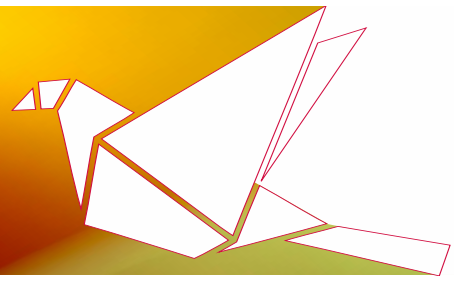
▪ מוצע לקבוע כי גוף מוסדי יקבע נהלים לעניין דיווחים לממונה או לרשות מוסמכת אחרת.

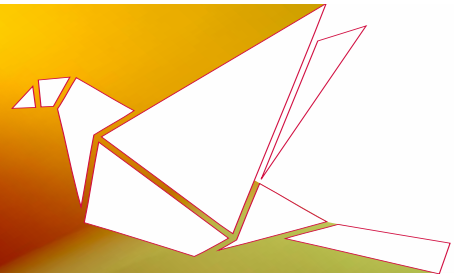
- מוצע לקבוע כי בעת גיוס עובדים גוף מוסדי ייקח בחשבון שיקולים הקשורים להלבנת הון ומימון טרור, וכן יעביר הדרכות לעובדים רלבנטיים בנושא הלבנת הון ומימון טרור.
 - מוצע לקבוע הקלה לעניין אימות פרטי הזיהוי של מקבל השירות בכל הקשור להשוואת תאריך הנפקת תעודת הזהות עם תאריך הנפקת התעודה האחרונה הרשום במרשם האוכלוסין, אם התקיימו התנאים המפורטים בטיטה.
 - תחולה (מוצעת) – הוראות החוזר יחולו על גופים מוסדיים שצו איסור הלבנת הון חל לגביהם.
 - תחילה (מוצעת) – תחילתן של הוראות החוזר במועד התחילה של צו איסור הלבנת הון, קרי ביום 18 במאי, 2018 (בהקשר זה יצוין כי בהתאם לטיטת צו שפרסמה רשות שוק ההון ישנה כוונה להקדים את תחילתו של הצו בשלושה חודשים).
 - ניתן להעביר הערות לטיטה עד ליום 26 בנובמבר, 2017.
- לקריאת הטיטה במלואה – [לחצו כאן](#).
- לקריאת המכתב הנלווה – [לחצו כאן](#).

1.2 טיטת הוראות הממונה - מיקור חוץ בגופים מוסדיים – טיטה שנייה

- רקע – ביום 25 באוגוסט 2013 פורסם חוזר גופים מוסדיים 2013-9-16 שעניינו "מיקור חוץ בגופים מוסדיים" (לעניין זה: "**החוזר המקורי**"), אשר מטרתו הייתה לקבוע כללים לשימוש במיקור חוץ בגופים מוסדיים, ובכלל זה קביעת מדיניות של הגוף המוסדי לגבי הוצאת פעילות למיקור חוץ. במהלך בחינת רשות שוק ההון את אופן יישום הוראות החוזר המקורי, התגלו פערים רבים בין הגופים המוסדיים בהגשמת תכלית הוראותיו וכן אותרו סוגיות שלא ניתנה להן התייחסות במסגרתו כגון הספקת שירותים לגוף מוסדי על ידי צד קשור.
- מטרת הטיטה – החלפת החוזר המקורי תוך עדכון הוראותיו במסגרת טיטה זו, אשר תקבע כללים לשימוש במיקור חוץ בגופים מוסדיים, לרבות תהליך הוצאת פעילויות למיקור חוץ וניהולן השוטף, לשם תיקון הליקויים והשלמת החוסרים בהוראות החוזר המקורי, והכל תוך התאמה לסטנדרטים בינלאומיים מקובלים.
- עיקרי הטיטה –
 - מוצע להחריג מהגדרת "מיקור חוץ" מתן שירות בידי גופים מוסדיים השייכים לאותה קבוצת משקיעים, או תאגידים אחרים המפוקחים על ידי הממונה, המוחזקים בידי גוף מוסדי המשתייך לאותה קבוצת משקיעים (כהגדרתה בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012) וכן בעלי רשיון לפי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005 הנותנים שירותים בתחום בו הורשו לפעול. זאת לעומת הוראות החוזר המקורי אשר במסגרתו הוחרג, בין היתר, שירותים המתקבלים מחברה הנשלטת על ידי חברת האחזקות השולטת במישרין בגוף המוסדי וחברה הנשלטת על ידי הגוף המוסדי.

- מוצע להבהיר כי גוף מוסדי אינו רשאי להעביר או להאציל לנותן שירות את החובות והאחריות החלות עליו ועל נושאי משרה בו לפי הוראות הדין וכי אין בהוצאת פעילות למיקור חוץ כדי לגרוע מהוראות אלו.
- מוצע להטיל על הדירקטוריון לקבוע את מדיניות מיקור החוץ של הגוף המוסדי, וכן לאשר הוצאה של פעילות מהותית למיקור חוץ והוצאה של פעילות מיקור חוץ אל מחוץ לישראל או לנותן שירות שנמצא מחוץ לישראל.
- מוצע לפרט ולהרחיב בדבר ההתייחסויות הצריכות להיכלל במדיניות מיקור החוץ של גוף מוסדי. כך למשל פורטו ההתייחסויות הצריכות להיכלל בקשר עם פעילות מהותית, נכללו עקרונות הצריכים להופיע בין היתר בהליך סיום התקשרות עם נותן שירות ועוד. בנוסף, מוצע לקבוע כי מדיניות מיקור החוץ תתייחס לכלל הפעילויות של הגוף המוסדי שבמיקור חוץ, ובכלל זה לקבוע דרישות ייחודיות בכל הנוגע למיקור חוץ של פעילות לנותן שירות שהוא צד קשור או לנותן שירות מחוץ לישראל.
- מוצע להרחיב את סט השיקולים לבחינת הגדרתה של פעילות כפעילות מהותית, וכן לקבוע רשימת פעילויות אשר יוגדרו כפעילויות מהותיות, ללא מתן שיקול דעת לגוף המוסדי, ביניהן פיתוח ותמחור מוצרים, ניהול השקעות, ניהול תביעות עמיתים/ מבוטחים, אחסון נתונים, שירות לקוחות ועוד.
- מוצע לקבוע כי בעת החלטה על ביצוע פעילות במיקור חוץ, על גוף מוסדי לנקוט בצעדים למניעת הפגיעה בהסדרים הקיימים אצלו המיועדים להבטחת כספי העמיתים והמבוטחים ולמתן שירות ללקוחות, ובכלל זה ביכולתו של הגוף המוסדי לקיים את התחייבויותיו ולתת שירות ללקוחות, ביכולתו לעמוד בהוראות הדין, ביכולת הממונה לפקח ולבקר את פעילותו וכן בממשל התאגידי ובניהולו התקין של הגוף המוסדי.
- מוצע להוסיף לרשימת הנושאים אותם יבחן גוף מוסדי טרם ההתקשרות עם נותן השירות, בחינה של ניגודי עניינים פוטנציאליים בין הגוף המוסדי לנותן השירות, וכן התייחסות לתכנית המשכיות עסקית, ניהול סיכונים וניהול סיכוני סייבר.
- מוצע לקבוע תנאים מחמירים לחתימת הסכם מיקור חוץ של פעילות מהותית ואישורו וכן להרחיב את רשימת הנושאים שאליהם יש להתייחס בהסכם מיקור החוץ על אלו שפורטו בחוזר המקורי.
- מוצע לקבוע כי גוף מוסדי ימנה נושא משרה בו כאחראי על פעילות שבמיקור חוץ. כן מוצע לקבוע, כי מי שמכהן בתפקידים מנהל סיכונים ראשי, מבקר פנימי, ממונה ציות ואכיפה פנימית, אקטואר ממונה, מנהל טכנולוגיות מידע, מנהל הגנת סייבר, ממונה שירות לקוחות ומנהל השקעות והוא נותן שירות במיקור חוץ, ימונה כנושא משרה בגוף המוסדי ויחולו עליו החובות והאחריות החלות בדין על נושא משרה בתפקידו.
- מוצע לקבוע כי גוף מוסדי יבטיח את העברת כל המידע הרלוונטי לפעילות מיקור החוץ מנותן השירות לגוף המוסדי או לנותן שירות אחר, וכי לא יותר אצל נותן השירות מידע של הגוף המוסדי ושל לקוחותיו. כמו כן, מוצע לקבוע כי במקרה שבו הסתיימה התקשרות בין גוף מוסדי לנותן שירות לפני המועד שנקבע בהסכם, ידווח גוף מוסדי לממונה על סיום ההתקשרות, על הנסיבות שהביאו לסיומה ועל הצעדים הננקטים על ידו להמשך ביצועה של הפעילות.

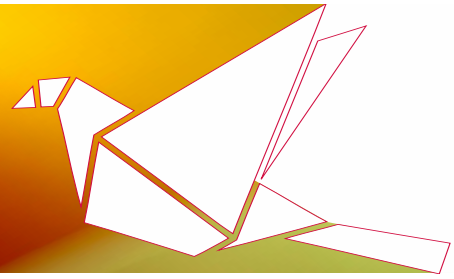
- מוצע לקבוע כי הוצאת פעילות למיקור חוץ אצל נותן שירות שהוא צד קשור לגוף המוסדי, תותנה בכך שייקבעו הסדרים, מנגנונים ודרכי התמודדות בהתייחס לנושאים המפורטים בטיזטה, ביניהם הסדרים ומנגנונים להבטחת יעילות ועצמאות מנגנוני הניהול והבקרה בגוף המוסדי והבטחת כפיפותם של בעלי תפקידים בו, במטרה למנוע את הפגיעה בעצמאות הגוף המוסדי ולמנוע ניגודי עניינים בפעילותו.
- מוצע לקבוע כי גוף מוסדי אינו רשאי לבצע פעילות במיקור חוץ באמצעות נותן שירות שהוא גוף מוסדי אחר שאינו משתייך לאותה קבוצת משקיעים, למעט התקשרות שאושרה מראש על ידי הממונה לאחר ששקל את השיקולים המפורטים בטיזטה, ביניהם התחרות בשווקים הרלוונטיים, עצמאותם של הצדדים להסכם וניגוד העניינים ביניהם.
- מוצע לקבוע כי גוף מוסדי ידווח לממונה מדי שנה את רשימת הסכמי מיקור החוץ שבתוקף נכון לסוף אותה שנה. בנוסף, מוצע לקבוע כי גוף מוסדי ידווח לממונה על אירועים חריגים הנוגעים לסיום התקשרות מוקדם של הסכם מיקור חוץ של פעילות מהותית או כשל ביחס למתן שירותי מיקור החוץ, כבר בסמוך להתרחשותם.

- תחולה (מוצעת) – הוראות החוזר יחולו על כל הגופים המוסדיים בישראל.
- תחילה (מוצעת) – תחילת הוראות החוזר ביום 1 בינואר 2018. הסכם מיקור חוץ של פעילות מהותית שנכרת לפני יום פרסום החוזר (לכשיפורסם) יותאם להוראות החוזר עד ליום 31 בדצמבר 2018.
- ניתן להעביר הערות לטיזטה עד ליום 7 בדצמבר, 2017.
- לקריאת הטיזטה במלואה – [לחצו כאן](#).
- לקריאת המכתב הנלווה – [לחצו כאן](#).

2. חשבונאות

2.1. טיוטת הוראות הממונה – דוח תקופתי של חברות ביטוח

- מטרת הטיזטה – מטרת הטיזטה היא שיפור הדוח התקופתי של חברות הביטוח באמצעות דוחות ממוקדים, עדכניים ורלבנטיים עבור משתמשי הדוח התקופתי של חברות ביטוח בישראל. הטיזטה מתקנת את הוראות חוזר 3-1-2014 מיום 20 בינואר 2014 שעניינו "עדכון דוח תקופתי של חברות ביטוח" (לעניין זה: "**החוזר**").
- עיקרי הטיזטה –
 - מוצע לבטל את הדרישה לכלול בדוח התקופתי את 'דוח פרטים נוספים על התאגיד'.
 - מוצע לבצע עדכונים לעניין עקרונות הדיווח בדוח התקופתי, בעיקר לעניין דיווחים מהותיים ועדכניים, ונוספה דרישה לשימוש בהפניות באמצעות היפר קישור בדוחות המפורסמים לציבור באתר האינטרנט של החברה בקבצי PDF.

○ מוצע לעדכן את נספח א' לחוזר לעניין דוח תיאור עסקי התאגיד של חברת ביטוח. בין השינויים העיקריים, הוספת טבלה לעניין גורמי סיכון שתרכז מידע בדבר סיכוני חברת הביטוח ומידת ההשפעה של גורמי הסיכון על עסקי החברה ודרישות פירוט מידע הנוגע להיבטי ממשל תאגידי לאור ביטול דוח פרטים נוספים על התאגיד כאמור.

○ מוצע לעדכן את נספח ב' לחוזר לעניין דוח הדירקטוריון של חברת הביטוח, בין העדכונים דרישה כי הדוח לא יעלה על עשרה עמודים ועדכון הגילוי בדבר אירועים העלולים להצביע על קשיים כספיים המעוררים חשש שיחס כושר פירעון של החברה יהיה נמוך מ-100% וכן הערכת החברה האם בשנה הקרובה תידרש לגייס מקורות לצורך עמידה ביחס כושר פירעון לפי הוראות הדין ויעד יחס כושר פירעון שקבע הדירקטוריון.

- תחולה (מוצעת) – הוראות החוזר יחולו על כל חברות הביטוח, לרבות התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה בע"מ ("הפול") וקרנית – קרן לפיצויי נפגעי תאונות דרכים.
- תחילה (מוצעת) – תחילתן של הוראות החוזר החל מהדוחות הכספיים לשנת 2017.
- ניתן להעביר הערות לטיזטה עד ליום 30 בנובמבר, 2017.

לקריאת הטיזטה במלואה – [לחצו כאן](#).

לקריאת המכתב הנלווה במלואו – [לחצו כאן](#).

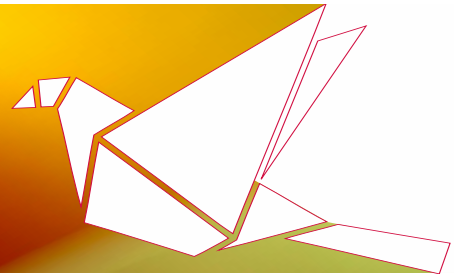
3. גופים מוסדיים, ביטוח חיים, קופות גמל, קרנות פנסיה

3.1. טיוטת הוראות הממונה - דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי – תיקון טיוטה

- רקע – בחוזר גופים מוסדיים 2017-9-14 מיום 10 בספטמבר 2017 שעניינו "דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי – תיקון" ("**חוזר הדוח השנתי**") נקבע כי ברירת המחדל היא שהדוח השנתי המקוצר יישלח לעמית באמצעות הדואר. עוד נקבע בחוזר הדוח השנתי כי אם בחר העמית לקבל את הדוח באמצעות הדואר האלקטרוני, יישלח לו הדוח לכתובת הדואר האלקטרוני שמסר.
- מטרת התיקון – להנגיש לחוסכים את המידע אודות מוצרי הביטוח והחיסכון הפנסיוני שברשותם כך שהדוח ישמש כלי מעקב ובקרה יעיל לעמיתים ולמבוטחים על מוצרים אלה.
- עיקרי התיקון –

○ מוצע לתקן את חוזר הדוח השנתי ולקבוע כי גוף מוסדי יאפשר לעמית, במסגרת הליך הצטרפות לרכישת מוצר פנסיוני וביטוח חיים, לבחור לקבל את הדוח השנתי המקוצר באמצעות דואר אלקטרוני או באמצעות הדואר.

○ מוצע לשנות את ברירת המחדל כך שייקבע שככל שלא בחר העמית אחרת, וככל שיש ברשות הגוף המוסדי כתובת דואר אלקטרוני של העמית, הדוח השנתי יישלח לעמית באמצעות הדואר האלקטרוני.

- מוצע לקבוע הוראות מעבר לגבי עמיתים קיימים, כך שכל שיש בידי גוף מוסדי כתובת דואר אלקטרוני של העמית, על הגוף המוסדי לפנות לעמית באמצעות הדואר, הדואר האלקטרוני וכן בהודעת טקסט ולעדכן אותו כי החל מהדוח השנתי הקרוב שליחת הדוח השנתי אליו תהיה באמצעות הדואר האלקטרוני ועל אפשרותו לעדכן את כתובתו בגוף המוסדי. ככל שלא הגיב העמית להודעות אשר נשלחו אליו, יפנה אליו הגוף המוסדי בשנית. לא הגיב העמית גם להודעה השנייה, יישלח הדוח השנתי לכתובת הדואר האלקטרונית המעודכנת אצל הגוף המוסדי.
- מוצע לקבוע כי גוף מוסדי ישלח הודעת טקסט לעמית בסמוך לאחר שליחת הדוח השנתי. בהודעה יעדכן הגוף המוסדי את העמית בעניין שליחת הדוח כאמור בין אם הדוח נשלח באמצעות הדואר האלקטרוני ובין אם נשלח באמצעות הדואר.

- תחולה (מוצעת) – הוראות החוזר יחולו על כל הגופים המוסדיים, לגבי מוצרי החיסכון הפנסיוני וביטוח חיים שבניהולם שהיו בתוקף במהלך התקופה שבגינה מתבצע הדוח, כולה או חלקה.
- תחילה (מוצעת) – תחילת הוראות החוזר ביום פרסומו (לכשיפורסם).
- ניתן להעביר הערות לטיזטה עד ליום 21 בנובמבר, 2017.

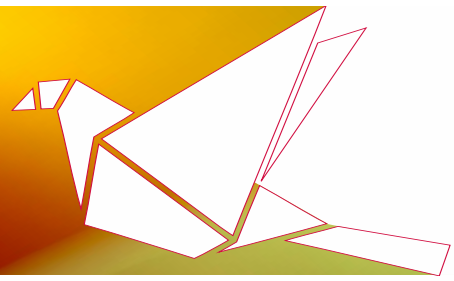
לקריאת טיזטת החוזר במלואה – [לחצו כאן](#).

4. גילוי ומדידה, חשבונאות

4.1. טיזטת הוראות הממונה - עדכון הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של חברות ביטוח בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS)

- רקע – בחוזר מס' 4-1-2010 מיום 3 בפברואר 2010 שעניינו "הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של חברות ביטוח בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS)" ובנספח "דוח לדוגמא שנתי" שצורף לו, נקבעו הוראות בנוגע למבנה הגילוי הנדרש בדוח הכספי השנתי של חברות ביטוח. מאז פרסומו עודכנו הוראות הגילוי הנדרש בדוח הכספי השנתי של חברות ביטוח מספר פעמים באמצעות פרסום העמודים הרלוונטיים מהדוח לדוגמא השנתי כשהם מסומנים בשינויים הנדרשים.
- מטרת הטיזטה - לעדכן חלק ממבנה הגילוי בדוח לדוגמא השנתי.
- עיקרי הטיזטה –

- במסגרת הגילוי אודות דיבידנדים בביאור "הון עצמי ודרישות הון", הובהר כי יש לציין אם הדיבידנד חולק שלא במזומן.
- עודכנו טבלאות "הרכב הרווח" בענפי רכב חובה וחבויות בביאור "התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי", כך שיינתן גילוי נפרד אודות הרווח בגין שנת החיתום השוטפת והרווח בגין שנות חיתום קודמות.

- בביאור 19 "נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח" נמחקו הגילויים אודות נתונים בגין פוליסות תלויות תשואה ואודות העברות כספים. כיוון שנתונים אלו אינם מתייחסים באופן ישיר לסעיפים בדוחות הראשיים, הם הועברו לדוח תיאור עסקי התאגיד.
- הגילוי אודות סוגי ההתחייבויות הפיננסיות בביאור "התחייבויות פיננסיות" עודכן כך שסכום המכשירים הפיננסיים העומדים בתנאים שהוגדרו לצורך הכרה כהון משני ידווח מתחת לטבלה.
- במסגרת ביאור "ניהול סיכונים", נדרש לדווח אודות שיעור פקטור K בחישוב העתודה המשלימה לגמלאות, לצורך שיפור הגילוי והשקיפות.
- מוצע להחיל את העדכונים המפורטים במסגרת טיוטה זו גם בנספח על הדוח הרבעוני ככל שעדכונים אלו מתייחסים לפריטי גילוי שנכללים גם בדוח הרבעוני לדוגמא (אשר נקבע במסגרת חוזר ביטוח מס' 5-1-2015 ציום 10 באוגוסט 2015 שעניינו "מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים (ביניים) של חברות הביטוח בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS).
- תחולה (מוצעת) – הוראות החוזר יחולו על כל חברות הביטוח, לרבות התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה בע"מ ("הפול").
- תחילה (מוצעת) – תחילתן של הוראות חוזר זה החל מהדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2017.
- ניתן להעביר הערות לטייטה עד ליום 30 בנובמבר, 2017.

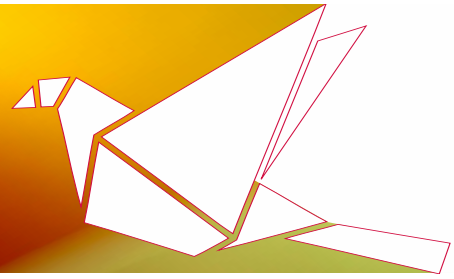
לקריאת טיוטת החוזר במלואה – [לחצו כאן](#).

לקריאת המכתב הנלווה לטייטה – [לחצו כאן](#).

5. גופים מוסדיים וקרנות פנסיה

5.1. חוזר - הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל – הוראת שעה - תיקון

- רקע – ביום 1 ביולי 2017 נכנסו לתוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה), התשע"ז-2017 (לעניין זה: "**התקנות**"). במסגרת התקנות נקבע כי חברה מנהלת של קרן פנסיה תחזיק בגין נכסי מקבלי קצבה איגרות חוב מיועדות בשיעור של 60% מנכסים אלו, וזאת במקום שיעור של 30% שהיה בטרם כניסת התקנות לתוקף. בעקבות כניסתן של התקנות לתוקף צפוי להיווצר עודף אקטוארי בקרנות הפנסיה החדשות המקיפות במועד ביצוע המאזן האקטוארי בגין הרבעון השלישי לשנת 2017. לעודף האמור זכאים עמיתים שלהם קיימת יתרה צבורה בקרן ביום 30 בספטמבר 2017.
- בשל העובדה שחלוקת תוצאות המאזן האקטוארי ("**ביצוע האיוון האקטוארי**") נעשית רק לאחר פרסום הדוחות הכספיים, העודף האקטוארי האמור צפוי להתחלק בפועל רק בין העמיתים שקיימת בגינם יתרה צבורה במועד החלוקה.
- בחוזר גופים מוסדיים 2016-9-29 מיום 1 בינואר 2017 שעניינו "חוזר הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל – תיקון" ("**חוזר הצטרפות**") נקבע כי במסגרת הצטרפות עמית לקרן פנסיה יאוחדו כספיו

בחשבונות לא פעילים לחשבון שאותו פתח העמית במסגרת הליך ההצטרפות. איחוד זה נעשה בכל הצטרפות, למעט אם העמית יתנגד לביצוע איחוד כאמור.

- מטרת התיקון ועיקרו - על מנת למנוע מצב שבו חשבון לא פעיל של עמית שנויד כאמור לא יזכה בעודף האקטוארי האמור, מוצע לתקן את חוזר ההצטרפות ולקבוע הוראת שעה לאופן חישוב שווי נכסיו של עמית שנויד באופן אוטומטי כאמור. ההוראה תחול בתקופה שבין 1 באוקטובר 2017 ועד למועד חלוקת העודף האקטוארי בגין הרבעון השלישי לשנת 2017 בפועל כך שליתרה הצבורה תתווסף תוצאת ביצוע האיזון האקטוארי.

- תחולה – הוראות החוזר יחולו על כל החברות המנהלות של קרנות חדשות מקיפות.
- תחילה – תחילתן של הוראות חוזר זה ביום פרסומו.

לקריאת החוזר במלואו – [לחצו כאן](#).

6. הון וסולבנסי

6.1. עמדת ממונה – התייחסות למסלקות הבורסה לעניין דרישת הון במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

- רקע – חוזר מס' 9-1-2017 מיום 1 ביוני 2016 שעניינו "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II" ("חוזר סולבנסי") קובע הוראות לחישוב יחס כושר פירעון כלכלי של חברות ביטוח מבוסס Solvency II. חלק ג' לנספח של חוזר סולבנסי קובע כי חברות ביטוח נדרשות לחשב דרישת הון בשל סיכון חדלות פירעון של צדדים נגדיים. במסגרת נספח ג', הוחרגה מתחולת הוראה זו מסלקת המעו"ף ונקבע שלא נדרש לחשב דרישת הון בגין נגזרים שבהם הצד הנגדי הוא מסלקת המעו"ף. ביום 29 ביוני 2017 הודיעה רשות ניירות ערך כי ניתן לראות את מסלקות הבורסה כצד נגדי מרכזי כשיר בהתאם לסטנדרטים הבינלאומיים לתשתיות פיננסיות.

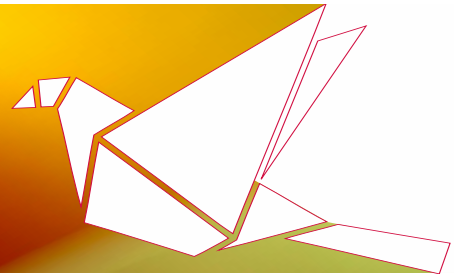
- עמדת הממונה – עמדת הממונה היא כי לעניין חישוב דרישת הון בשל סיכון חדלות פירעון, חברת ביטוח רשאית שלא לחשב דרישת הון בשל רכיב סיכון חדלות פירעון של צד נגדי בשל כל חשיפה בה הצד הנגדי הוא מסלקות הבורסה.

- לקריאת העמדה במלואה – [לחצו כאן](#).

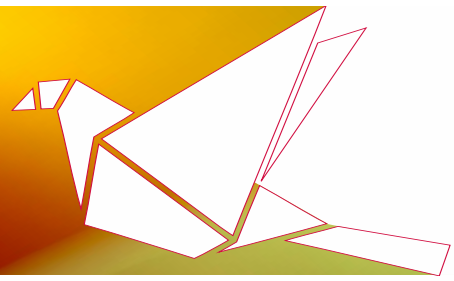
7. ביטוח בריאות וסיעוד

7.1. טיוטת הוראות הממונה - תיקון הוראות החוזר המאוחד – שער 6 חלק 3 פרק 2 – השתתפות עצמית בביטוח ניתוחים

- רקע – ביטוח ניתוחים מאפשרים למבוטח להתייעץ עם רופא מומחה באשר לצורך בנייתו ולבצע ניתוח או טיפול מחליף ניתוח אצל רופא מומחה על פי בחירתו. ביטוחי הניתוחים כיום מכסים גם ניתוחים נפוצים וזולים וגם ניתוחים מורכבים ויקרים, כאשר חלק משמעותי מהפרמיה אותה משלם המבוטח הינו עבור מקרים שאינם בהכרח בעלי השלכות כלכליות משמעותיות עבורו. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזה ביטוח לניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בישראל), התשע"ה-2015 (לעניין זה: "התקנות"), קובעות תנאים אחידים לפוליסות הביטוח הפרטיות המציעות כיסוי לניתוחים,

- טיפולים מחליפי ניתוח והתייעצויות בישראל ואף מאפשרות לממונה להוסיף לביטוח ניתוחים תנאי בדבר השתתפות עצמית.
- **מטרת הטיוטה** - לאפשר לחברות הביטוח להציע למבוטחים כיסוי לניתוחים הכולל השתתפות עצמית. הוספת השתתפות עצמית תוכל להיות על בסיס פוליסה "מהשקל הראשון" או על בסיס פוליסה "משלימה לשב"ן", ותאפשר למבוטחים, שיהיו מעוניינים בכך, לרכוש כיסוי ביטוחי מצומצם יותר ולהוזיל את הפרמיה החדשית.
- **עיקרי הטיוטה** –
 - מוצע לאפשר לחברות הביטוח להציע למבוטחים ביטוח ניתוחים עם השתתפות עצמית של 3000 ₪ במקרה של ניתוח.
 - מוצע לקבוע כי במקרה שבו עלות הניתוח נמוכה מ-3,000 ₪ על פי ההסדר שבין חברת הביטוח עם נותן השירות, תאפשר חברת הביטוח למבוטח לעבור את הניתוח בתנאים שנקבעו למבטח עם נותן השירות שבהסדר ובכך הוא ייהנה מכח המיקוח של חברת הביטוח וישלם מחיר מופחת עבור הניתוח.
 - מוצע לקבוע כי חברת הביטוח תציע למבוטח את כל ביטוחי הניתוחים הקיימים - ביטוח "משלים שב"ן" עם ובלי השתתפות עצמית וכן ביטוח "מהשקל הראשון" עם ובלי השתתפות עצמית.
 - מוצע לחייב את חברת הביטוח לכלול התייחסות להשתתפות העצמית בטופס הגילוי הנאות ולצד שם התכנית.
 - מוצע לאפשר למבוטח לעבור מביטוח בלי השתתפות עצמית לביטוח עם השתתפות עצמית ללא בחינה מחדשת של מצב רפואי קודם וללא תקופת אכשרה נוספת.
- **לבקשת רשות שוק ההון, על כל חברת ביטוח להעביר לרשות קובץ אקסל** הכולל תמחור המוצר במודל בו קיימת השתתפות עצמית. תמחור כאמור יש להגיש לצד התמחור המאושר לביטוח הניתוחים המשווק על ידי החברה כיום, הן עבור ביטוח ניתוחים מהשקל הראשון והן עבור ביטוח ניתוחים משלים לשב"ן. **בנוסף**, מתבקשות חברות הביטוח להתייחס לאפשרות להוסיף השתתפות עצמית בסך של 200 ₪ בגין התייעצות אגב ניתוח, ולהתייחס להשפעת אפשרות כאמור על התמחור המוגש לרשות שוק ההון. **יש להעביר את קובץ האקסל עד ליום 19 בנובמבר 2017.**
- הערות לטיוטה ניתן להעביר עד ליום 19 בנובמבר, 2017.
- **תחולה (מוצעת)** – הוראות החוזר יחולו על פוליסות לביטוח ניתוחים שיימכרו או יחדשו לאחר יום התחילה.
- **תחילה (מוצעת)** – תחילתן של הוראות החוזר ביום פרסומו (לכשיפורסם).
- לקריאת טיוטת החוזר במלואה – [לחצו כאן](#).
- לקריאת המכתב הנלווה לטיוטה – [לחצו כאן](#).

הוראות וטיטות שפורסמו ביום 6 בנובמבר, 2017

8. שירותים פיננסיים מוסדרים

8.1. הוראות המפקח על שירותים פיננסיים – נוהל רישוי נותני שירות בנכס פיננסי או במתן אשׂרא

• רקע – סעיף 12(א) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016 (לעניין זה: "**החוק**") קובע כי לא יעסוק אדם במתן שירות בנכס פיננסי או במתן אשׂרא אלא אם כן בידו רישיון למתן שירות בנכס פיננסי או רישיון למתן אשׂרא, לפי העניין, ובהתאם לתנאי הרישיון. בנוסף, הוראות סעיף 17 לחוק קובעות כי בקשה לרישיון תוגש בטופס שיקבע המפקח. בהתאם לכך פורסם ביום 9 באפריל 2017 נוהל רישוי נותני שירותי אשׂרא.

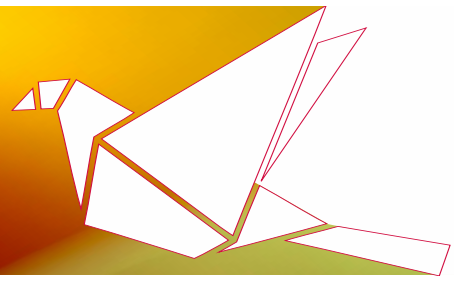
• מטרת הנוהל – מטרתו של הנוהל לקבוע הוראות לעניין הגשת בקשה לקבלת רישיון עבור עיסוק בשירות בנכס פיננסי או במתן אשׂרא, לרבות המסמכים שיוגשו במסגרת בקשה כאמור, בשים לב לכך כי למפקח על נותני שירותים פיננסיים ("**המפקח**") קיימת סמכות לדרוש מסמכים נוספים הדרושים לדעתו לשם בחינת הבקשה. הנוהל כולל עדכונים בנוגע לתהליך הרישוי עבור נותני שירותי אשׂרא וכן מוסיף התייחסות לתהליך הרישוי עבור נותני שירות בנכס פיננסי.

• עיקרי הנוהל –

○ קביעת תהליך הרישוי (גם עבור נותן שירות בנכס פיננסי) יכלול שלבים כדלקמן:

- הגשת הבקשה – מבקש הרישיון יגיש את בקשתו באמצעות המערכת המקוונת ויצרף אליה את המסמכים המפורטים בנוהל, נוסף על המסמכים אותם יש להזין או לצרף על פי דרישות המערכת המקוונת. כך למשל על מבקש הרישיון יהיה לצרף על פי הנוהל, בין היתר, הצהרות בדבר הגבלות על חשבון הבנק שלו, מצב חשבון הכולל יתרת חוב ממס הכנסה וממס ערך מוסף, כתב הסכמה לקבלת מידע מהמרשם הפלילי בנוגע למבקר הרישיון, נושא משרה בו, בעל שליטה, בעל השפעה ובעל עניין, הצהרת הון (לגבי מבקש רישיון יחיד), תרשים החזקות עד למחזיק הסופי, פירוט אמצעי שליטה, ועוד. בעל השפעה במבקש הרישיון יידרש להגיש תצהיר כמפורט בנוהל וככל שהינו תאגיד, תרשים החזקות עד למחזיק הסופי ופרוטוקול מורשי חתימה בתאגיד. בעל שליטה במבקש הרישיון יידרש להגיש מסמכים כמפורט בנוהל, ביניהם, תרשים החזקות עד למחזיק הסופי, כל ההסכמים בין מחזיקי אמצעי שליטה אחרים בנותן השירותים הפיננסיים, מידע על שעבודים או עיקולים הקיימים לגבי אמצעי השליטה בנותן השירותים הפיננסיים ובתאגידי אחרים שבשרשרת השליטה המיועדת והצהרת הון. בעל עניין במבקש הרישיון יידרש להגיש בין היתר תצהיר כמפורט בנוהל, הסכמים בין מחזיקי אמצעי שליטה אחרים, מידע על שעבודים ועיקולים על אמצעי שליטה שברשותו.
- ככל שהבקשה הינה בקשה לרישיון מורחב, על מבקש הרישיון לצרף מסמכים נוספים לבקשתו כמפורט בנוהל, ביניהם תכנית עסקית הכוללת התייחסויות שונות.

- עוסק ותיק – מבקש רישיון שעסק במתן אשׂרא לפני יום 1 ביוני 2017 או מבקש רישיון שעסק במתן שירות בנכס פיננסי לפני יום 1 ביוני 2018, והגיש בקשה לרישיון לפני המועדים האמורים, לפני העניין ("**עוסק ותיק**"), יגיש אסמכתאות וטפסים כנדרש בנוהל, כדוגמת טופס נתונים כספיים.

○ עוסק ותיק יחיד שמעוניין לקבל רישיון עבור התאגדות בה הוא מחזיק ב-100% מאמצעי השליטה, חלף בקשת הרישיון שהגיש כעוסק שהוא יחיד ולחסל את עסקיו לעניין מתן אשראי או שירות בנכס פיננסי כיחיד – יגיש תצהיר כמפורט בנוהל. יובהר כי במקרה זה תיפסק בחינת בקשתו עבור רישיון לעוסק שהוא יחיד.

• מבקש רישיון שהגיש בקשה קודמת לבקשה ומסמכי הבקשה האמורה תואמים וזהים לבקשה הנוכחית, לא יידרש להעביר מסמכים למעט מסמכים שלא נדרשו בבקשה הקודמת ונדרשים בבקשה הנוכחית ולמעט תצהיר בהתאם למופיע בנוהל וטופס נתונים כספיים בהתאם לנוסח המופיע בנוהל.

▪ בחינה טכנית של הבקשה – בקשה שלא תכיל את כל המידע הנדרש לא תטופל על ידי המפקח, ותוחזר לידי מבקש הרישיון.

▪ עוסק קיים ופעיל שהגיש את בקשתו על פי הזמנים הנדרשים המפורטים לעיל ובקשתו נמצאה תקינה בבדיקה הטכנית של המפקח, יקבל לידיו אישור המשך עיסוק באמצעות מערכת הרישוי. אישור כאמור יהיה תקף כל עוד לא קיבל המפקח החלטה אחרת בעניינו.

▪ בדיקה מהותית - המפקח יבחן את הבקשה לרישיון לעניין עמידת מבקש הרישיון בתנאים הנדרשים, כאשר לצורך כך יתכן שיידרשו מסמכים נוספים.

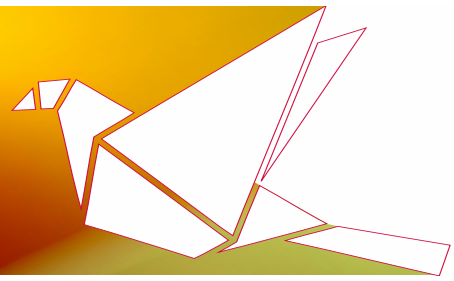
▪ המפקח יעביר לידי מבקש הרישיון את החלטתו בעניינו באמצעות תיבת דוא"ל, לרבות הרישיון עצמו לפי העניין. ככל שניתן רישיון, תוקפו של הרישיון יהיה עד לשנה העוקבת מיום קבלת הרישיון.

▪ ככל שנדחתה הבקשה ומבקש הרישיון מבקש לערער על הדחייה, ישלח טענותיו בתוך 30 ימים מיום מסירת הודעת הדחייה.

▪ ככל שאושרה בקשה ולאחר מכן חל שינוי בפרט מפרטיה, על מבקש הרישיון לדווח על כך למפקח לא יאוחר מעשרה ימים מהיום שבו נודע לו על השינוי.

• במסגרת המכתב הנלווה לנוהל מבקשת רשות שוק ההון להבהיר כי **מבקשי רישיון שכבר הגישו בקשה לרישיון**, בין אם מדובר בבקשה חדשה או בבקשה של עוסק ותיק שניתן לה אישור המשך עיסוק מאת המפקחת, נדרשים להשלים את הבקשה על פי הנוהל ובתוך כך לצרף את המסמכים הנוספים המנויים בנוהל ובפרט למלא מחדש את טפסי האקסל, **זאת לא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2017**.

• מבקשי רישיון שהשלימו את בקשת הרישיון שלהם כאמור בנוהל, לרבות הצהרת הון, רשאים להעביר לתיבת הדוא"ל הייעודית המפורטת במכתב הנלווה הודעה הכוללת את מספר הבקשה וכן האם קיים בעל שליטה/עניין מפוקח.

- יובהר כי החל מיום 1 ביוני 2018 יחיד או תאגיד המבקש לעסוק במתן שירות בנכס פיננסי ובמתן שירות אשראי יידרש להחזיק הן ברישיון למתן שירות בנכס פיננסי והן ברישיון למתן אשראי.

לקריאת הנוהל במלואו – [לחצו כאן](#).

לקריאת המכתב הנלווה – [לחצו כאן](#).

8.2. הוראות המפקח על שירותים פיננסיים - נוהל מינוי נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים

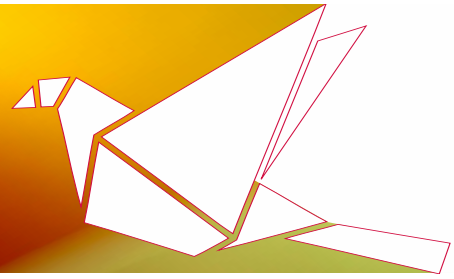
- רקע – סעיף 31 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016 (לעניין זה: "החוק") קובע את התנאים בהם צריך לעמוד אדם על מנת לכהן כנושא משרה בנותן שירותים פיננסיים. לפי סעיף 32 לחוק, על נותן שירותים פיננסיים למסור הודעה למפקח על כוונתו למנות נושא משרה 60 ימים לפחות לפני תחילת כהונת נושא המשרה.
- מטרת הנוהל - לקבוע הוראות לעניין הגשת הבקשה למינוי נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים.
- עיקרי הנוהל -

- הגשת בקשה – הגשת הודעה על הכוונה למנות נושא משרה תישלח על ידי נותן השירותים הפיננסיים למפקח 60 ימים לפחות לפני תחילת כהונת נושא המשרה ("תקופת הבדיקה") ותבוצע במתכונת הקבועה בנוהל בצירוף מסמכים נוספים המנויים בו, ביניהם תצהיר המועמד, קורות חייו וכתב הסכמה לקבלת מידע מהמרשם הפילי אודותיו.
- באפשרות נותן שירותים פיננסיים שהגיש בקשה לפי הנוהל לעדכנה ככל שטרם ניתן אישור המפקח על פי המתכונת הקבועה בנוהל ואף לבטלה בטרם קבלת אישור המפקח.
- במהלך תקופת הבדיקה יכול שישלח המפקח הודעת התנגדות או אי התנגדות לכהונת המועמד (ואז יוכל נושא המשרה להתחיל בכהונתו). המפקח רשאי במהלך תקופת הבדיקה לדרוש נתונים ומסמכים נוספים מעבר למצוין בנוהל. ככל שהסתיימה תקופת הבדיקה ולא הודיע המפקח על התנגדותו יוכל נושא המשרה להתחיל לכהן.
- באפשרות נותן השירותים הפיננסיים, או המועמד לכהונה, שקיבל הודעת התנגדות מהמפקח למינוי נושא המשרה, יוכל לערער בדרך של הגשת טענותיו בכתב אל המפקח בתוך 30 ימים מיום מסירת הודעת ההתנגדות.
- ככל שהתקבלה הודעת אי התנגדות לבקשה ולאחר מכן חל שינוי בפרט מן הפרטים שנמסרו למפקח, יש לדווח על כך לא יאחר מעשרה ימים מיום שנודע השינוי במתכונת הקבועה בנוהל.

לקריאת הנוהל במלואו – [לחצו כאן](#).

8.3. הוראות המפקח על שירותים פיננסיים - נוהל בקשת היתר להחזקת אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים

- רקע – סעיף 26 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016 (לעניין זה: "החוק") קובע כי לא ישלוט אדם בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד ולא יהיה בו בעל עניין, אלא אם כן יש בידו היתר שנתן המפקח ובהתאם לתנאיו.

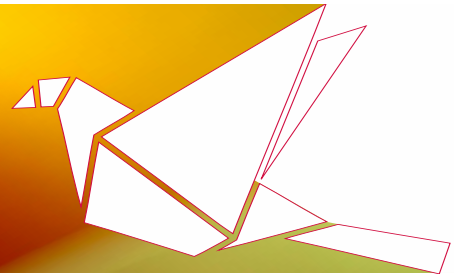

- מטרת הנוהל - לקבוע הוראות לעניין הגשת הבקשה לקבלת היתר שליטה או להחזקת אמצעי שליטה.
- עיקרי הנוהל -
 - הגשת בקשה תבוצע במתכונת הקבועה בנוהל בצירוף מסמכים נוספים המנויים בו, ביניהם תצהיר מבקש ההיתר, קורות חייו, כתב הסכמה לקבלת מידע מהמרשם הפלילי אודותיו, כל ההסכמים בין מבקש ההיתר לבין מחזיקי אמצעי שליטה אחרים בנותן השירותים הפיננסיים ומידע על שעבודים ועיקולים הקיימים בפועל הנוגעים לאמצעי שליטה בנותן השירותים הפיננסיים ובתאגידים אחרים שבשרשרת השליטה המיועדת.
 - עבור בקשה לקבלת היתר שליטה יצורפו מסמכים נוספים, ביניהם תרשים החזקות עד למחזיק הסופי, פירוט כל אמצעי השליטה של מבקש ההיתר בנותן השירותים הפיננסיים, הצהרת הון ועוד, ולגבי מבקש היתר שליטה בנותן שירותים פיננסיים המחזיק ברישיון מורחב – אף פירוט בדבר עסקיו האחרים של מבקש ההיתר.
 - באפשרות מבקש היתר שהגיש בקשה לפי הנוהל לעדכנה ככל שטרם ניתן אישור המפקח על פי המתכונת הקבועה בנוהל ואף לבטלה בטרם קבלת אישור המפקח.
 - המפקח רשאי במהלך בחינת הבקשה לדרוש נתונים ומסמכים נוספים מעבר למצוין בנוהל.
 - בסיום בחינת הבקשה להיתר, ככל שאושרה הבקשה, יישלח היתר השליטה או ההחזקה, לפי העניין, וככל שנדחתה, יישלח מכתב דחייה המפרט את סיבות הדחייה.
 - באפשרות המקבל הודעת דחייה לערער בדרך של הגשת טענותיו בכתב אל המפקח בתוך 30 ימים מיום מסירת הודעת הדחייה.
 - ככל שאושרה הבקשה ולאחר מכן חל שינוי בפרט מן הפרטים שנמסרו למפקח, יש לדווח על כך לא יאוחר מעשרה ימים מיום שנודע השינוי במתכונת הקבועה בנוהל.

לקריאת הנוהל במלואו – [לחצו כאן](#).

8.4. נוהל בקשה לאישור בעל השפעה בנותן שירות בנכס פיננסי או במתן אשראי

- רקע – סעיף 15(א)(3) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016 (לעניין זה: "**החוק**") קובע את התנאים בהם צריך לעמוד בעל השפעה ביחיד העוסק במתן שירות בנכס פיננסי או במתן אשראי ("**נותן שירות**").
- מטרת הנוהל - לקבוע הוראות עבור נותן שירות, לרבות המסמכים שיוגשו במסגרת בקשה כאמור.
- עיקרי הנוהל -
 - נותן השירות שיש בו בעל השפעה נדרש להגיש פניה למפקח במתכונת הקבועה בנוהל בצירוף מסמכים נוספים המנויים בו, ביניהם תצהיר של בעל השפעה, קורות חייו וכתב הסכמה לקבלת מידע מהמרשם הפלילי אודותיו. ככל שבעל השפעה הינו תאגיד, יש לצרף גם תרשים החזקות עד למחזיק הסופי ופרוטוקול מורשי חתימה בתאגיד.

- באפשרות נותן השירות שהגיש פניה לפי הנוהל לעדכנה ככל שטרם ניתן אישור המפקח על פי המתכונת הקבועה בנוהל ואף לבטלה בטרם קבלת אישור המפקח.
- המפקח רשאי במהלך בחינת הבקשה לדרוש נתונים ומסמכים נוספים מעבר למצוין בנוהל.
- בסיום בחינת המפקח, ככל שמצא כי אין מניעה, תישלח לנותן השירות הודעה על כך, וככל שמצא כי קיימת מניעה, יישלח לנותן השירות מכתב המפרט את הסיבות שבעטיין אין בעל ההשפעה יכול לשמש כבעל השפעה בנותן השירות, ועל הצעדים שבהם על נותן השירות לנקוט.
- ככל שנמצא על ידי המפקח כי אין מניעה שאדם מסוים ישמש כבעל השפעה, ולאחר מכן חל שינוי בפרט מן הפרטים שנמסרו למפקח, על נותן השירות לדווח על כך לא יאחר מעשרה ימים מיום שנודע לו השינוי במתכונת הקבועה בנוהל.

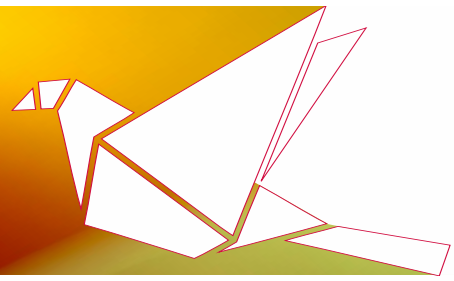
לקריאת הנוהל במלואו – [לחצו כאן](#).

הוראות וטיטות שפורסמו ביום 7 בנובמבר, 2017

9. סוכנים ויועצים

9.1. טיטות הוראות הממונה – שירות סוכנים ויועצים ללקוחות

- **רקע** – בעל רישיון נדרש להעניק ללקוח שירות מקיף וכולל בכל ענין הקשור למוצר שרכש באמצעותו, ולאורך כל תקופת הקשר עמו. שירות איכותי מהווה תנאי יסודי ליכולת לקוח לממש את זכויותיו ולמנוע פגיעה בהן.
- **מטרת הטיטות** - החוזר משלים את הוראות חוזר 2011-9-7 שעניינו "שירות ללקוחות גופים מוסדיים", ומטרתו להבטיח מתן שירות נאות על ידי בעל רישיון ולקבוע את הכללים והתנאים לעניין גביה של שכר והחזר הוצאות המשולמים מהלקוח.
- **עיקרי הטיטות** –
 - מוצע לחדד את חובת בעל הרישיון לכלול במסגרת אמנת השירות שלו גם זמני מענה לפניות של לקוחות.
 - מוצע לקבוע חובה על בעל רישיון ליזום פגישת שירות עם לקוחותיו מדי שנה וכן בכל עת שבה נודע לו על שינוי במצבו של הלקוח שיכול שידרוש עדכון של תנאי המוצר הפנסיוני שלו.
 - מוצע לקבוע לוחות זמנים למתן מענה ושירות ללקוח.
 - מוצע לקבוע כי הדרישה למיני אחראי שירות לקוחות וטיפול בפניות לקוחות תחול על תאגידים המעסיקים עשרה עובדים או יותר.
 - מוצע לקבוע כללים לעניין גביית שכר והחזר הוצאות מהלקוח, ביניהם חובת פרסום מחירון לעניין עלויות השירותים המוצעים על ידו ואפשרות לגבות שכר והחזר הוצאות ישירות מהלקוח בכפוף להסכם בכתב ביניהם ובו פירוט סכומי החיוב, דרך חישובם ואופן גבייתם.
- **תחולה (מוצעת)** – הוראות החוזר יחולו על יועצים פנסיוניים וסוכני ביטוח.

- תחילה (מוצעת) – תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 ביוני 2018. החל מיום התחילה, חוזר סוכנים ויועצים 4-10-2012 שעניינו "שירות ללקוחות סוכנים ויועצים" – בטל.
- ניתן להעביר הערות לטייטה עד ליום 21 בנובמבר, 2017.

לקריאת הטייטה במלואה – [לחצו כאן](#).

לקריאת המכתב הנלווה לטייטה – [לחצו כאן](#).

הוראות וטייטות שפורסמו ביום 8 בנובמבר, 2017

10. גופים מוסדיים

10.1. חוזר – אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל

- רקע – בהמשך לטייטה שפירסמה רשות שוק ההון ביום 10 בספטמבר 2017, פרסמה הרשות את חוזר אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל, שמטרתו לקבוע הוראות לעניין אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל. מוצע לתקן את ההוראות במספר עניינים הנוגעים לאופן הפקדת תשלומים לקופת גמל. מטרת התיקון היא, בין היתר, להבטיח קיומה של התאמה מלאה בין אופן ניכוי הכספים משכר העובד לבין אופן קליטת הכספים בקופת הגמל של העובד; הגברת השקיפות של הגופים המוסדיים מול העמית ומול המעסיק; ושיפור איכות השירות של החברות המנהלות למעסיקים תוך הגדרת לוחות זמנים לטיפול בליקויים שנמצאו בדיווח על הפקדת תשלומים והנגשת חשבון מקוון למעסיק עם מלוא המידע הנדרש לשם עמידה בהוראות הדין.

• עיקרי התיקון –

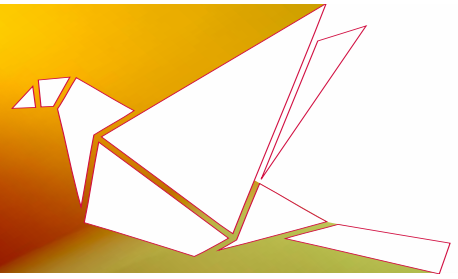
○ הוגדרו שעות כניסתו וסיומו של "יום עסקים" ומונח זה הורחב כך שיכלול את יום העצמאות, פורים ותשעה באב.

○ נקבע כי חברה מנהלת רשאית לקבל תשלומים עבור קופת גמל שבניהולה, באמצעות כרטיס אשראי, העברה בנקאית, שובר תשלום או הרשאה לחיוב חשבון בלבד. יובהר כי לעניין זה נקבעו הוראות מעבר כדלקמן:

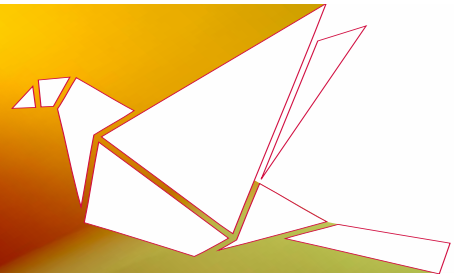
▪ מיום תחילת החוזר ועד ליום 1 בספטמבר 2019, תהא רשאית חברה מנהלת כאמור לקבל תשלומים גם באמצעות שיק, לטובת קופת הגמל בלבד.

▪ מיום 1 בספטמבר 2019 ועד ליום 1 בספטמבר 2020, לעניין מעסיק המעסיק פחות מ-10 עובדים ומפקיד, לכל היותר, לקופת הגמל של עובדיו 10,000 ₪ בחודש, תהא רשאית החברה המנהלת לקבל תשלומים גם באמצעות שיק, לטובת קופת הגמל בלבד.

○ נקבע כי חברה מנהלת רשאית לעשות שימוש במספר הטלפון הנייד של העובד (ככל שהגיע אליה מכוח ההוראה הקובעת כי מעסיק ימסור לחברה המנהלת בין היתר את הטלפון הנייד של העובד) לצורך מילוי הוראות של הממונה שניתן לקיימן באמצעות שימוש במספר הטלפון הנייד של העובד.

- הורחבה ההוראה המאפשרת למעסיק שלא למסור פרטים אודות העובד במועד הפקדת התשלומים לקופת גמל בהתקיים התנאים המנויים בהוראה זו, גם לעניין הפרטים שעל המעסיק למסור בעת הפסקת הפקדת התשלומים.
- נקבע כי דיווח המעסיק בעת הפקדת התשלומים יהיה תואם לנתונים הכספיים של העובד במערכת השכר של המעסיק, ולא ייעשה שינוי בנתונים אלה בעת העברת מידע לחברה מנהלת.
- נקבע כי עובד הזכאי להצטרף כעמית לקופת גמל רשאי להנחות את מעסיקו לפצל את הדיווח על התשלומים הפטורים לקופת גמל שונות; ככל שלא הנחה העובד את מעסיקו כאמור ולעובד קיימות מספר קופות גמל, נקבע כי על המעסיק לפצל את התשלומים הפטורים לקופת גמל שונות, למעט קרן ותיקה, באופן יחסי להפקדות שהוא נדרש להפקיד בכל קופה.
- נקבע כי במקרים בהם התקבלה בחברה מנהלת הודעה ממעסיק בעניין מעמדם של כספי פיצויים בעת הפסקת ההפקדות לעובד בשל סיום יחסי עובד-מעסיק, יהיה על החברה המנהלת להודיע לעמית בתוך 30 ימים ממועד קבלת הודעה כאמור בדבר ההודעה שקיבלה ממעסיקו.
- נקבע כי תימסר הודעה לעובד על הפסקת תשלומי המעביד ובה התייחסות להשפעת הפסקת התשלומים על זכויותיו בקופת הגמל. החל מיום 1 בספטמבר 2018, הודעה כאמור תישלח לעובד באמצעות הודעה למספר הטלפון הנייד שלו וגם לכתובת הדואר האלקטרוני של העובד, ככל שקיימת אצל החברה המנהלת. ככל שביקש העובד שלא לקבל הודעות באמצעות הטלפון הנייד או באמצעות הדואר האלקטרוני, או שאין לחברה את מספר הטלפון או הכתובת כאמור, תשלח לו החברה המנהלת את ההודעות באמצעות הדואר.
- נקבע כי במקרים בהם חברה מנהלת דיווחה למעסיק בהיזון חוזר מסכם כי נדרש לה פרק זמן נוסף להשלמת הטיפול ברישום הזכויות במערכות החברה, תשלם את הטיפול האמור בתוך 10 ימי עסקים ממועד מתן ההיזון. לעניין זה נקבעה הוראת מעבר לפיה בתקופה שמיום תחילת החוזר ועד ליום 1 בספטמבר 2019, תהא החברה מחויבת להשלים את הטיפול האמור בתוך 21 ימי עסקים ממועד מתן ההיזון.
- נקבע כי אם פנה עמית לחברה מנהלת בבקשה לקבל דיווח שוטף אודות קליטת הפקדותיו, תעביר לו החברה המנהלת מדי חודש, ולא יאוחר מהיום האחרון בחודש שבו הועבר דיווח המעסיק, דיווח אודות קליטת הפקדותיו, סך הכספים שמעסיקו העביר לחברה, סך הכספים שנקלטו בקופת הגמל הרשומה על שמו בחברה ותאריך הערך שניתן לכספים. נקבע כי דיווח כאמור יישלח באמצעות הודעה למספר הטלפון הנייד של העובד בהתאם לנוסח הקבוע בחוזר.
- נקבע כי חברה מנהלת תציג בטבלה באזור המקוון האישי של העמית באתר האינטרנט את אופן קליטת הכספים בחשבונו בחלוקה למרכיבי חשבון בהשוואה לדיווח שהועבר על ידי המעסיק לעניין מרכיבי החשבון כאמור. ככל שמצאה החברה כי קיים פער בין אופן חלוקת הכספים במרכיבי החשבון השונים בדיווח המעסיק לבין אופן קליטת הכספים בחשבון העובד, תציין זאת בצורה בולטת באזור האישי.
- נקבע כי על חברה מנהלת לוודא, לפני העברת היזון חוזר מסכם למעסיק על קליטת כספים בקופת הגמל של העובד, כי לא קיימים פערים בין מידע המועבר למעסיק בהיזון חוזר כאמור לבין אופן רישום הזכויות בחשבון העובד.

○ נקבע כי ככל שמצא גוף מוסדי כי קיימים פערים בין אופן קליטת הכספים בחשבון העובד לבין תנאי הפוליסה של העובד, יתריע בפני המעסיק על קיומם של פערים כאמור ויציין כי הטיפול בפערים הוא באחריות הגוף המוסדי בלבד. התרעה כאמור תועבר למעסיק באמצעות ממשק ההיזון החוזר המסכם.

○ נקבעו הוראות לעניין אופן מסירת הודעות ואישורים מחברה מנהלת למעסיק, ביניהם נקבע כי חברה מנהלת תאפשר לכל מעסיק שימוש בחשבון מעסיק מקוון, תעמיד כתובת דואר אלקטרוני ייעודית ומוקד שירות טלפוני ייעודי לפניות מעסיקים, כי חברה מנהלת לא תעשה שימוש בכתובת הדואר האלקטרוני של המעסיק לצורך הפצת תוכן שיווקי ונקבעו לוחות זמנים למענה לפניות מעסיק.

○ נקבע כי תצהיר להשבת תשלום שהופקד ביתר יוגש לכל הפחות אחת לשנה.

• תחולה – הוראות החוזר יחולו על חברה מנהלת ועל מעסיק.

• תחילה - תחילתן של הוראות החוזר ביום פרסומו. לגבי מספר הוראות נקבעה תחילה מאוחרת ביחס למעסיקים, בהתאם למספר העובדים של המעסיק. כמו כן, נקבע כי למרות הוראת המעבר לעניין סעיף 5 לחוזר (המתייחס להודעת חברה מנהלת לעובד על הפסקה בתשלום), ולפיה עד 1 בספטמבר 2018 יימסרו ההודעות לעובד באמצעות הדואר (ולא למספר הטלפון הנייד ולדואר האלקטרוני של העובד) רשאית חברה מנהלת לפעול בהתאם להוראות הסעיף האמור גם לפני יום התחילה (קרי, למסור את ההודעות למספר הטלפון הנייד ולדואר האלקטרוני במקום באמצעות הדואר).

לקריאת החוזר במלואו – [לחצו כאן](#).

הוראות וטיטות שפורסמו ביום 13 בנובמבר, 2017

11. ביטוח רכב חובה

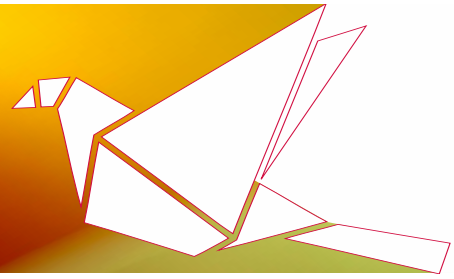
11.1 חוזר – השבת כספים מקרנית לציבור המבוטחים – תיקון

• רקע – בחוזר ביטוח מס' 14-1-2016, מיום 29 בספטמבר 2016, שעניינו "השבת כספים מקרנית לציבור המבוטחים" נקבעו הוראות לעניין השבת סכום הכסף העודף שקיים בקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים ("קרנית") לציבור המבוטחים בביטוח רכב מנועי. בחוזר המתקן נקבעו תיקונים להוראות שונות בחוזר המקורי, בשל קושי תפעולי ומיכוני ליישום ההוראות וכן לאור סך הכספים שהושבו עד כה בשנת 2017 ונתונים כספיים במאזן קרנית.

• עיקרי התיקון –

○ תקופת ההשבה בה שיעור דמי ההשבה עומד על 13% קוצרה מיום 31 בדצמבר 2018 ליום 1 בדצמבר 2017.

○ נקבע כי שיעור דמי ההשבה החל מיום 2 בדצמבר 2017 ועד ליום 31 בדצמבר 2018 יעמוד על 7% במקום 13%.

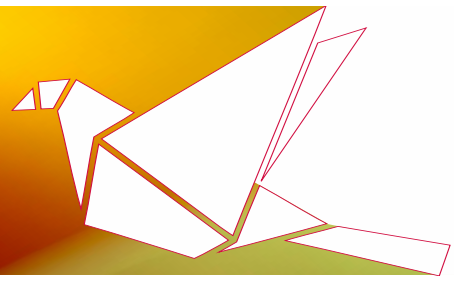

- נקבע כי קרנית תעביר לחברת הביטוח את סכום הכסף בגובה דמי ההשבה בהתאם ליתרת ימי ההשבה שטרם נוצלו, כאמור בקובץ הדיווח האחרון שהעבירה קרנית לחברת הביטוח טרם כריתת חוזה הביטוח.
- שונתה הדרישה להגשת דוח רבעוני מבוקר, כך שחברת הביטוח תידרש להגיש דוח רבעוני סקור.
- הוספה דרישה להגיש דו"ח שנתי מבוקר חתום על ידי רואה חשבון, אשר יוגש עד שלושה חודשים מתום התקופה שאליה מתייחס הדוח או שלושה ימי עסקים מיום החתימה על הדוחות הכספיים, לפי המוקדם.
- שונו לוחות הזמנים להגשת הדוח הרבעוני כך שבמקום שיוגש לא יאוחר מ-21 ימים מתום התקופה אליה מתייחס, יוגש עד חודשיים מתום אותה תקופה או שלושה ימים מיום החתימה על הדוחות הכספיים, לפי המוקדם.
- הוספה הוראה לפיה קרנית תעביר לחברת הביטוח קובץ דיווח יומי הכולל את מספר הרכב, סוג לוחית הרישוי ומספר ימי ההשבה שנוצלו וכי חברה הביטוח תעשה שימוש בדוח זה לצורך בדיקת יתרת זכאותו של כלי רכב לדמי השבה בלבד ותמחק אותו ממערכתיה לא יאוחר מ-90 ימים ממועד סיום תקופת ההשבה.
- תחולה – הוראות החוזר יחולו על פוליסות בענף ביטוח רכב חובה, שתקופת הביטוח בהן מתחילה ביום 2 בדצמבר 2017.
- תחילה - תחילתו של החוזר ביום 2 בדצמבר 2017.

לקריאת החוזר במלואו – [לחצו כאן](#).

11.2. חוזר – השבת כספים מקרנית לציבור המבוטחים – מתכונת דיווח - תיקון

- רקע – בחוזר ביטוח מס' 2016-1-22, מיום 30 בנובמבר 2016, שעניינו "השבת כספים מקרנית לציבור המבוטחים - מתכונת דיווח" נקבעו הוראות, בין היתר, לעניין קבצי הדיווח, הפרטים שנדרשת חברת ביטוח לדווח, אופן הגשת קבצי הדיווח לקרנית ובקרות של קרנית על הדיווחים. בעקבות פרסום חוזר ביטוח מס' 2017-1-17, מיום 13 נובמבר 2017, שעניינו "השבת כספים מקרנית לציבור המבוטחים - תיקון", נדרש לבצע התאמות בחוזר.
- עיקרי התיקון –
 - שונתה הדרישה להגשת דוח רבעוני מבוקר, כך שחברת הביטוח תידרש להגיש דוח רבעוני סקור.
 - הוספה הדרישה להגיש דוח שנתי מבוקר כמפורט בנספח המצורף לחוזר.
 - בתוכן קובץ הדיווח יוסף הסבר על שדה התאריך לעניין תאריך דיווח ניצול ימי השבה (תאריך הקובץ שהתקבל מקרנית, המעדכן את מספר הימים שנוצלו בגין כלי הרכב המבוטח, ואשר על בסיס המידע שבו שילמה חברת הביטוח דמי השבה למבוטח בגין כלי הרכב הנדון).

- עודכנו דמי ההשבה שייחשבו כלא תקינים על פי חוזר 2016-1-14 "השבת כספים מקרנית לציבור המבוטחים" ועליהם יש לדווח במסגרת קובץ הדיווח לקרנית.
- תחולה – הוראות החוזר יחולו על פוליסות בענף ביטוח רכב חובה שתקופה הביטוח בהן מתחילה ביום 2 בדצמבר 2017 ואילך.
- תחילה - תחילתו של החוזר ביום 2 בדצמבר 2017.

לקריאת החוזר במלואו – [לחצו כאן](#).

טיטת צו שפורסמה ביום 30 לאוקטובר 2017

12. טיטת צו עובדים זרים (סל שירותי בריאות לעובד)(תיקון), התשע"ח-2017

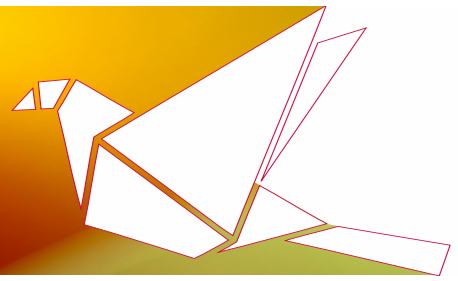
- עיקרי הטיטה –
 - מוצע להאריך את התקופה שבמהלכה נדרש מעסיק להסדיר את הביטוח הרפואי של עובד זר המועסק אצלו (מעבר לתקופת העבודה אצל המעסיק, כפי שנדרש בצו הנוכחי) לתקופה נוספת של 90 ימים מתום סיום יחסי העבודה או עד המועד שבו העובד יבוטח בביטוח רפואי לפי הוראות הצו, לפי המוקדם.
 - מוצע לבטל את החובה לכלול במסגרת סל הטיפולים שירותי אשפוז בבית חולים פסיכיאטרי או במחלקה פסיכיאטרית בבית חולים כללי.
 - מוצע להכליל בסל שירותי הבריאות לפי הצו גם שירותים שהעובד נזקק להם עקב תאונת דרכים (וזאת בניגוד לנוסח הצו הקיים ולפיו שירותים אלה לא ייכללו בסל שירותי הבריאות שלפי הצו).
- תחילה (מוצעת) – תחילתן של הוראות הצו ביום 1 ביולי 2018.
- ניתן להעביר הערות לטיטה עד ליום 19 בנובמבר, 2017.

לקריאת טיטת הצו – [לחצו כאן](#).

לקריאת הצו הקיים – [לחצו כאן](#).

להוראות הנזכרות עשויות להיות השלכות על הפעילות ועל נהלי הגופים המוסדיים ובעלי הרישיונות ואנו ממליצים לגופים אלה לבחון את ההוראות ואת השלכותיהן, כמו גם לבחון את טיטות הוראות הממונה שפורסמו ולהעיר הערות ככל שישנן. אנו מזמינים אתכם להיוועץ עמנו בדבר ההוראות הנזכרות, כמו גם בדבר טיטות הוראות הממונה השונות שפורסמו והשלכותיהן הצפויות.

נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה או הבהרה שתידרש.

הרצוג פוקס נאמן

נטע דורפמן-רביב, שותפה, מנהלת מערך הביטוח וגופים מוסדיים
dorfmann@hfn.co.il | 03-6922871

איילת רגבים-כהנוב, שותפה, מערך הביטוח וגופים מוסדיים
regavima@hfn.co.il | 03-6922091